

Inatsisartunut ilaasortaq Marie Fleischer
/maani

Kalaallit Nunaata EFTA-mut ilaasortanngorsinnaaneranut pissutsit

Apeqqut 1: Nunatta EFTA-mut ilaasortaaneranut suut iluaqutaassagaluarpat, suullu ajoqutaassagaluarlutik?

Akissutit:

EU-p iluani niueqatigiiffiit ilagaat ilanngaaserisoqarneq naalagaaffiit ilaasortaasut akornanni ilanngaaserineq atorunnaarsinneqarsimalluni peqatigitillugulu nunanit ilanngaaserisoqarfiup avataaneersunit nioqqutissanik eqqussuinermit ataatsimut akitsuusiisoqartarluni ataatsimullu niuernermit ingerlatseriaaseqartoqarluni.

EFTA (Island, Norge, Lichtenstein, Schweiz) killilersugaanngitsumik niueqatigiiffiuvoq suliffissuit nioqqutissiaannik akitsuusiisarneq nunat ilaasortaasut akornanni atorunnaarsinneqarsimalluni aamma nunalerinermi aalisarnermillu tunisassiat nioqqutiqineqarnerannut immikkut maleruagassat atuullutik.

Peqatigitillugu nunat EFTA-mut ilaasortaasut nunanut allanut. Katillugit 16-inut, killilersugaanngitsumik niueqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarput, taamaalior-nikkut nunat EFTA-mut ilaasortaasut nunanut allanut taakkununga annissuisin-naanerat ajornannginnerulluni.

Nunat EFTA-mut ilaasortaasut aammattaaq EØS-imut (Europami Aningaasaqar-nikkut Suleqatigiiffik) ilaapput, taanna ataatsimoorluni aningaasaqarnermut taagu-utaavoq EU-p aamma nunat pingasut EFTA-mut ilaasortaasut tassa Norgep, Is-landip aamma Lichtensteinip akornanni pilersinneqarsimasoq. Nunat EU-mut ilaa-sortaasut 25-t aamma nunat pingasut EFTA-mut ilaasortaasut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarsimapput taamaalilluni EU-p iluani niueqatigiinneq pillugu aa-lajangersakkat aammattaaq nunanut taakkununga pingasunut atuullutik. Nunat EFTA-mut ilaasortaasut sisamaat Schweiz EØS-imi isumaqatigiissummut ilaanngi-laq kisiannili EU-mut immikkut isumaqatigiissuteqarluni EØS-imi isumaqatigiissutit imarisaasa ilaannut tunngasunik.

Savalimmiut Kalaallit Nunaalluunniit EØS-imi suleqatigiinnut ilaasortanngorsinna-assanngillat, tassami Danmarkki nammineerluni ilaasortaareermat.

22. maj 2012
J.nr. 09.21

Postboks 1037
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 46 14
oed@gh.gl
www.nanoq.gl

Savalimmiut Kalaallit Nunaatalu EU-mut pissusaat assersuunneqarsinnaangilaq. Savalimmiut EU-mut ilaasortaangisaannarsimapput, Kalaallit Nunaat ilisima-neqartutut 1. januar 1973-imiit 1. februar 1985-imut ilaasortaanikuvoq. Kalaallit Nunaat ilaasortaajunnaarnerminut atatillugu nunatut OLT-tut inissisimalerpoq taamaalillunilu nunanut oqartussaaffeqarfinnullu imarpiup illuatungaaniittunut ata-atsimut isigalugu niueqatigiinnissamik aaqqissuussinermit ilanngunneqarluni. Aaqqissuussineq taanna niuernermit aaqqissuussinerit iluarnersaraat EU-p nuna-nut ilaasortaangitsunut neqeroortigisagaa ilaatigut tunngaviatigut tunisassianut tamanut EU-mi niuerfinnut akitsuusigaanngitsumik eqqussisinnaatitsisoq.

Savalimmiut OLT-tut inissisimangillat taammaammallu nalinginnaasumik nunatut allatulli savalimmiormiut tunisassianni EU-mi niuerfinnut eqqussinermit akitsuutitnik akiliisartussallutik. Taamaattoq Savalimmiut EU-mut niueqatigiinnissamik isu-maqatigiissuteqarput taamaaliornikkut ilaatigut nioqqutissat annertussusissaat akitsuutillu annertussusissaat pillugit atugassarititaasut aalajangersarneqarsimallu-tik. EFTA-mut ilaasortanngussagaanni pissutsit tamakku tunngaviatigut al-lanngornavianngillat kingunerissalluguli Savalimmiut EU-mut tunngatillugu kisimiik-kunnaarnerat.

Ilisimatitsissutitut ilanngunneqassaaq Kalaallit Nunaat 1985-imiit Norgemut Is-landimullu killilersugaanngitsumik niueqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissuteqar-mat.

Apeqqu 2: Savalimmiut malinnissaannut Naalackersuisut pilersaaruteqarpat, msissuiffigalugulu nunatta EFTA-mut ilanngunnissaanut periarfissaqarner-soq misissorlugu?

Akissut:

Maannakkut Naalackersuisut pilersaaruteqanngillat Kalaallit Nunaata EFTA-mut ilaasortanngortinniarnissaanut.

Apeqqu 3: Qanoq Naalackersuisunit nalilerneqarpa savalimmiormiut EFTA-mut ilaasortanngornissaminnut periarfissaat naalagaaffittut namminer-sortuunngitsutut?

Akissut:

Tassunga tunngasut maannakkut EFTA-p Savalimmiullu Naalackersuisuisa akorn-anni isumaqatigiinniutigineqarput. Kalaallit Nunaanni Naalackersuisut isumaqatigi-inniarnernut taakkununga peqataanngillat taamaammallu apeqquutigineqartoq akisinnaanagu.

Apeqqu 4: Kalaallit Nunaata EU-mut attaveqarnerulernissaa Naalackersuis-unit pilersaarutaava? Angerneruppat, taava qanoq?

Akissut:

Naalakkersuisut 1999-imiilli EU-p Kalaallit Nunaatalu suleqatigiinnerat aalisarne-
rinnamut tunngasuujunnaarsinniarlugu sulissutigilerpaat. Ulloq 27. juni 2006-imi
Naalakkersuisut EU-p Kalaallit Nunaatalu akornanni peqatigiilluni suleqatigiinnis-
samik ataatsimoorluni nalunaarut atsiorpaat, tamatumuuna suleqatigiinneq anner-
tuumik annertusineqassalluni. Ataatsimoorluni nalunaarut Kalaallit Nunaata OLT-
tut immikkut pineqalernissaanik aalajangiinertalerlugu 2013-ip naanissaata
tungaanut illuatungeriit akornanni suleqatigiinnissamut naalakkersuinikkut inatsisi-
tigullu tunngaviussaaq. Tassunga ilanngunneqassaaq aalisarnej pillugu isu-
maqatigiissut nutaaq 2012-ip naanissaata tungaanut atuuttussaq.
Aaqqissuussinerit ataatsimoortillugit Inatsisartunut ukiakkut ataatsimiinnermi aku-
ersissutigivigisassanngorlugit saqqummiunneqassapput. Taamaammat
apeqquteqartoq nassuiaatissamut Inatsisartut suliamik suliarinninnissaannut atu-
gassatut Naalakkersuisut suliarissamaagaannut innersuunneqarpoq.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Josef Motzfeldt